

COMMISSION ROYALE DES MONUMENTS ET DES SITES
KONINKLIJKE COMMISSIE VOOR MONUMENTEN EN LANDSCHAPPEN

Brussel Stedenbouw en Erfgoed
Directie Cultureel Erfgoed
De Heer Thierry WAUTERS
Directeur
Kunstberg 10-13
B - 1000 BRUSSEL

Vanwege Covid 19 wordt dit advies uitsluitend digitaal verzonden (geadresseerden onderaan dit advies)

Ref DCE : 2003-0016/11/2015-344PR
(corr. DCE : Armande HELLEBOIS)

Ref KCML : GM/AND20005_653_kleurstelling_Slachthuizen
Bijlage : 1 dossier

Brussel, 7 april 2020

Betref : BRUSSEL. Ropsy Chaudronstraat, 24 – Overdekte markt van Kuregem. Kleurstelling van de overdekte markthal. Principeadvies van de KCML.

Mijnheer de Directeur,

In antwoord op uw brief van 10/03/2020, ontvangen op 10/03/2020, sturen wij u het principeadvies dat onze Commissie over bovenstaand onderwerp uitbracht tijdens haar vergadering van 01/04/2020.

Het Koninklijk Besluit van 8 augustus 1988 beschermt als monument de overdekte veemarkt van Kuregem met inbegrip van de twee inkompaviljoenen met bekronende stierenbeelden, te Anderlecht.

De voorbije jaren werden de DCE en de KCML regelmatig geïnformeerd over de vordering van het vooronderzoek voor de restauratie van de overdekte markthal van de slachthuizen van Anderlecht. De werken aan het centrale deel van de achtergevel (fase 2) zijn momenteel aan de gang volgens de vergunning van 11/07/2016 (fase 1: consolidatie van de gehele structuur van de overdekte markt met nieuwe tijdelijke windverbanden voor de duur van de gehele restauratie en fase 2: restauratie het centrale deel van de achtergevel). Tijdens de huidige werffase (fase 2, gestart op 21/10/2019) bleek dat de kleuren van de schilderwerken op de structuur van de overdekte markthal (staal en gietijzer elementen, houten bebording en de houten kroonlijsten) niet expliciet werden besproken bij het afleveren van de voornoemde vergunning of tijdens eerdere raadplegingen van de KCML. Een adequate keuze van de kleuren cruciaal is in de huidige restauratiefase echter cruciaal omdat de tinten in de volgende fasen op de hele markthal zullen worden toegepast.

Het huidige voorstel is gebaseerd op historisch onderzoek (geschreven en iconografische archiefbronnen), stratigrafisch onderzoek dat in 1995 werd uitgevoerd door het KIK en een proefschildering in situ (op een deel van de schacht van een gietijzeren kolom). Het omvat volgende kleurstelling:

RAL 9010 Puur wit RGB 240/237/225		mastiek voor glaskalibers eikenhouten kroonlijsten
NCS S 5000-N Licht grijs RGB 133/133/133		primaire & secundaire kolommen tralieleggers en consoles glasprofielen, wandregels
NCS S 2020-Y30R Licht oker RGB 215/180/139		bebording en strijkbalen

1/2

Men voorziet ook op om op voorhand een proefuitvoering van deze kleurstelling te bespreken met de DPC en de KCML.

Advies KCML

In het voorliggend dossier wordt de problematiek van de originele kleurstelling op basis van archivalische, iconografische en materiële gegevens bestudeerd; er worden in het voorstel ook de praktische en architecturale aspecten geïntegreerd. Deze benadering is erg positief. **Het voorstel kan dan ook grotendeels onderschreven worden, met name het gebruik van midden grijs S 5000-N (het lichtgrijs S 3000-N uit de test blijkt inderdaad te licht) voor de metalen elementen en van licht oker (NCS S 2020-Y30R) voor de houten bebording.**

De voorgestelde witte tint voor de kroonlijst roept echter vragen op. Op de meeste archiefphoto's (uit het dossier, maar ook op andere oude postkaarten – zie bijv. delcampe.net) lijkt de kroonlijst immers een donkere kleur te hebben. Het argument dat *'met het wit van de geprofileerde kroonlijst en het oker van de bebording het onderscheid tussen binnen en buiten geaccentueerd wordt'* is weinig onderbouwd en de witte lagen die door het KIK werden teruggevonden dateren uit latere perioden. Daarom vraagt de Commissie dit aspect van het voorstel opnieuw te evalueren.

Omdat de kleurstelling een belangrijke impact zal hebben op het gerestaureerde monument en erg beeldbepalend zal zijn, stelt men in het dossier een proefopstelling voor van de nieuwe kleurstelling, die samen met de DCE en de KCML zal besproken worden. Deze stap is erg belangrijk in de besluitvorming. **Omwille van het hoger vermeld voorbehoud omtrent de witte kleur van de kroonlijsten, vraagt de KCML in die mock-up naast het voorliggende scenario (okerbeige voor de houten onderdelen van het interieur / metalen onderdelen grijs / kroonlijst wit) ook een tweede opstelling te voorzien waarin de kroonlijsten niet wit, maar eveneens licht oker geschilderd worden (dus licht oker voor alle houten onderdelen (interieur en exterieur) / metalen onderdelen in grijs). Die proefopstelling zal ter plaatse besproken worden met de DCE en de KCML en als basis dienen voor het nemen van de eindbeslissing.**

Hoogachtend,

Griet MEYFROOTS
Secrétaire adjointe Adjunct-Secretaris

Christian FRISQUE
Président Voorzitter

Kopie: BSE-DCE : Armande Hellebois, restauration@urban.brussels, Julie Vandersmissen; SCRMS: Carine Vandersmissen, Maxime Badard, G. Meyfroots